

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukový materiál zpracován v rámci projektu EU peníze školám

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3665

Šablona:	III/2	č. materiálu:	VY_32_INOVACE_265

Jméno autora:	Mgr. Eva Svárovská
Třída/ročník:	IV.
Datum vytvoření:	2.1.2014

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Tematická oblast:	Slovesa
Předmět:	Český jazyk
Výstižný popis způsobu využití, případně metodické pokyny:	Práce s textem, poznávání a tvorba slovesných tvarů v různých časech, určování slovesných tvarů
Klíčová slova:	Sloveso, osobní zájmeno, osoba , číslo, čas přítomný, minulý, budoucí, infinitiv
Druh učebního materiálu:	Pracovní list
Soulad se ŠVP:	Je plně v souladu se ŠVP - Strom
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence pracovní
Odkaz:	http://www.hfdata.cz/joom/index.php/cj4/261-280/748

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Slovesa řadíme mezi slovní druhy ..... , ... je.
Určujeme u nich osobu, ..., ..., způsob.
Rozlišujeme čas přítomný, ... a .....
Přítomné tvary sloves vyjadřují ..... děj.
Děj, který už proběhl, vyjadřují slovesa v ..... čase.
Čas budoucí vyjadřuje děj, který teprve .....

2. Vyber a vyznač rovnou čarou slovesa, rozděl je podle času :
Dal, dál, zní, z ní, pracovitý, pracovat, práce, chůze, chodec, chodí, byli, bylina,
spala jsem, spála, námaha, namáhá, dělá, děla, slíbí, sliby, líbil se, výři, víří se,
zašila, zašitý, zasypl, sype, budou zasypávat, dojit, dojit

čas přítomný .....
čas minulý .....
čas budoucí .....

3. Převeď do infinitivu

píše ..... navoníš .....
pletli jsme ..... pečou .....
poslouchej ..... těší se .....

4. Co dělají ? Dopln vhodné tvary různých sloves :

	čas minulý	čas přítomný	čas budoucí
Učitel	.....	.....	.....
Řidič	.....	.....	.....
Výtvarník	.....	.....	.....
Lékař	.....	.....	.....

5. Dopln tvary slovesa být v čase přítomném :

Přišel (1.os.č.j.) ..... pozdě. Naše hory (3.os.č.mn.) .....
krásné. Komu (2.os.č.j.) ..... půjčil všechny kazety? Našli (2.os.č.mn.)
..... ten míč? Robert (3.os.č.j.) ..... dobrý kamarád.
To (1.os.č.mn.) ..... od vás nečekali.

6. Dopln sloveso být v záporu v čase přítomném :

Dnes ve třídě ..... všechny děti. Odpoledne mám trénink, ...
doma. To ..... pravda! Děti, proč ..... po zvonění na místě?
Snad ..... nemocen?

7. Doplň správné tvary sloves v minulém čase :

Děti (chodit) ..... každý den do školy. Verunka (zazpívat) .....
krásně písničku. My všichni (obdivovat) ..... rozkvetlý strom.
(Učit se) ..... Jarda každý den? Vy (vrátit se) .....?
Já (přijet) ..... domů včas.

8. Doplň jsem - sem, jsi - si :

Přijď ..... , připravil ..... ti překvapení. Nevěděl ..... ,
proč ..... neprohlédli celou knihu. .... ve škole. Ráda se
..... vracím. Musíš ..... vzít aspoň kousek! .....
odvážný, Pavle.

9. Doplň správně :

Nos _ š brýle? Děti vál _ sudy. Voz _ m si knihy stále s sebou. Chvál _ me tě za
za tvou snahu. Maminka sáz _ každý rok brambory. Vy se určitě myl _ te.

10. Doplň správné tvary sloves v budoucím čase :

(Poprosit - 1.os.č.j.)..... tě o nový ubrousek. (Zkoušet - 2.os.č.mn.)
..... nový postup při práci. (Sedět - 2.os.č.j.).....
na tomto místě. Tatínek mě (houpat -3.os.č.j.)..... na
kolenou.

Řešení :

1. Slovesa řadíme mezi slovní druhy **ohebné** , **časujeme** je.

Určujeme u nich osobu, **číslo**, **čas**, způsob.

Rozlišujeme čas přítomný, **minulý** a **budoucí** .

Přítomné tvary sloves vyjadřují **právě probíhající** děj.

Děj, který už proběhl, vyjadřují slovesa v **minulém** čase.

Čas budoucí vyjadřuje děj, který teprve **proběhne** .

2. Vyber a vyznač rovnou čarou slovesa, rozděl je podle času :

Dal, dál, zní, z ní, pracovitý, pracovat, práce, chůze, chodec, chodí, byli, bylina, spala jsem, spála, námaha, namáhá, dělá, děla, slíbí, sliby, líbil se, výři, víří se, zašila, zašitý, zásyp, sype, budou zasypávat, dojít, dojit

čas přítomný **zní, chodí, namáhá, dělá, slíbí, víří se, sype,**

čas minulý **dal, byli, spala jsem, líbil se, zašila**

čas budoucí **budou zasypávat**

3. Převeď do infinitivu

píše **psát**

navoníš **navonět**

pletli jsme **plést**

peču **pečí**

poslouchej **poslouchat**

těší se **těšit se**

4. Co dělají ? Dopln vhodné tvary různých sloves :

	čas minulý	čas přítomný	čas budoucí
Učitel	učil	učí	bude učit.
Řidič	řídil	řídí	bude řídit.
Výtvarník	kreslil	kreslí	bude kreslit.
Lékař	léčil	léčí	bude léčit.

5. Dopln tvary slovesa být v čase přítomném :

Přišel (1.os.č.j.) **jsem** pozdě. Naše hory (3.os.č.mn.) **jsou** krásné.

Komu (2.os.č.j.) **jsi** půjčil všechny kazety? Našli (2.os.č.mn.) **jste** ten míč?

Robert (3.os.č.j.) **je** dobrý kamarád.To (1.os.č.mn.) **jsme** od vás nečekali.

6. Dopln sloveso být v záporu v čase přítomném :

Dnes ve třídě **nejsou** všechny děti. Odpoledne mám trénink, **nejsem** doma.

To **není** pravda! Děti, proč **nejste** po zvonění na místě. Snad **nejsi** nemocen?

7. Dopln správné tvary sloves v minulém čase :

Děti (chodit) **chodily** každý den do školy. Verunka (zaspívat) **zaspívala** krásně písničku. My všichni (obdivovat) **jsme obdivovali** rozkvetlý strom.

(Učit se) **Učil se** Jarda každý den? Vy (vrátit se) **jste se vrátili**?

Já (přijet) **jsem přijel** domů včas.

8. Dopln jsem - sem, jsi - si :

Přijď **sem**, připravil **jsem** ti překvapení. Nevěděl **jsi** , proč **si** neprohlédli celou knihu. **Jsem** ve škole. Ráda se **sem** vracím. Musíš **si** vzít aspoň kousek!

Jsi odvážný, Pavle.

9. Doplň správně :

Nosíš brýle? Děti vají sudy. Vozím si knihy stále s sebou. Chválíme tě za za tvou snahu. Maminka sází každý rok brambory. Vy se určitě mylíte.

10. Doplň správné tvary sloves v budoucím čase :

(Poprosit - 1.os.č.j.) **Poprosím** tě o nový ubrousek. (Zkoušet - 2.os.č.mn.)

Budete zkoušet nový postup při práci. (Sedět - 2.os.č.j.) **Budeš sedět** na tomto místě. Tatínek mě (houpat -3.os.č.j.) **bude houpat** na kolenou.

Zdroje :
vlastní zdroje